

Wtorek, 8 marca 2016 r.

P8_TA(2016)0073

Sytuacja uchodźczyń i kobiet ubiegających się o azyl w UE**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie sytuacji uchodźczyń i kobiet ubiegających się o azyl w UE (2015/2325(INI))**

(2018/C 050/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 oraz art. 3 ust. 3 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 8 oraz art. 78 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Konwencję z 1951 r. i Protokół z 1967 r. dotyczące statusu uchodźców,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ z 1979 r. w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) oraz zalecenie ogólne nr 32 Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet z dnia 14 listopada 2014 r. w sprawie aspektów statusu uchodźcy związanych z płcią, azylu, obywatelstwa i bezpieczeństwa kobiet,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencję stambulską),
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania, przyjęte podczas czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet w dniu 15 września 1995 r., oraz późniejsze dokumenty końcowe przyjęte na posiedzeniach specjalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych Pekin + 5, Pekin + 10, Pekin + 15 i Pekin + 20,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 maja 2015 r. pt. „Europejski program w zakresie migracji” (COM(2015)0240),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 maja 2015 r. pt. „Unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2015–2020” (COM(2015)0285),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 października 2015 r. w sprawie migracji, a szczególnie zawarte w nich zobowiązanie do działania na rzecz zagwarantowania praw człowieka kobietom i dziewczętom,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępującą decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającą normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującą decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej,

Wtorek, 8 marca 2016 r.

- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego unijny wspólny wykaz bezpiecznych krajów pochodzenia do celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej oraz zmieniającego dyrektywę 2013/32/UE (COM(2015)0452),
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 862/2007 z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 26 października 2015 r. pt. „Plan działania w sprawie równości płci 2016–2020”,
 - uwzględniając wspólny dokument roboczy służb Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii Europejskiej do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 25 marca 2015 r. pt. „Wdrażanie europejskiej polityki sąsiedztwa w 2014 r.” (SWD(2015)0076),
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych nr 1325 i nr 1820 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 grudnia 2015 r. dotyczącą sprawozdania specjalnego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie dochodzenia z własnej inicjatywy OI/5/2012/BEH-MHZ dotyczącego Fronteksu ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0024/2016),
- A. mając na uwadze, że bezprecedensowa, stale rosnąca liczba mężczyzn, kobiet i dzieci ubiega się o ochronę międzynarodową w UE w wyniku obecnych konfliktów, niestabilności regionalnej oraz naruszeń praw człowieka, w tym przemocy uwarunkowanej płcią oraz stosowania gwałtu jako narzędzia wojny;
- B. mając na uwadze, że w całej Unii Europejskiej występuje wysoki poziom nierówności płci wśród osób ubiegających się o azyl; mając na uwadze, że kobiety stanowią średnio jedną trzecią osób, które ubiegają się o azyl; mając na uwadze, że od początku 2015 r. do końca listopada tegoż roku na wybrzeża Europy przybyło przez Morze Śródziemne około 900 000 osób, a 38 % tej liczby stanowiły kobiety i dzieci; mając na uwadze, że według Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) w styczniu 2016 r. kobiety i dzieci stanowiły 55 % osób przybywających do Grecji w celu ubiegania się o azyl w UE; mając na uwadze, że już zbyt wiele osób, w tym wiele kobiet, straciło życie podczas tych „podróży nadziei”;
- C. mając na uwadze, że kobiety oraz osoby LGBTI poddawane są szczególnym formom prześladowań ze względu na płeć, co wciąż zbyt często nie jest uwzględniane w procedurach azylowych;
- D. mając na uwadze, że rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa nie osiągnęła swojego podstawowego celu, zakładającego ochronę kobiet i wyraźne zwiększenie ich udziału w procesach politycznych i decyzyjnych;
- E. mając na uwadze, że według UNHCR każdego roku o azyl w UE ubiega się około 20 000 kobiet i dziewcząt pochodzących z krajów, w których praktykowane jest okaleczanie żeńskich narządów płciowych; mając na uwadze, że znaczna liczba kobiet ubiega się o azyl z obawy przed okaleczeniem narządów płciowych;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0422.

Wtorek, 8 marca 2016 r.

- F. mając na uwadze, że według szacunków UNHCR 71 % ubiegających się o azyl kobiet pochodzących z krajów, w których praktykuje się okaleczanie żeńskich narządów płciowych, doznało takiego okaleczenia; mając na uwadze, że Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał orzeczenia wstrzymujące wydalenie dziewcząt zagrożonych okaleczeniem narządów płciowych z uwagi na ryzyko nieodwracalnej szkody dla ich zdrowia fizycznego i psychicznego;
- G. mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta ubiegające się o azyl potrzebują szczególnej ochrony oraz kierują się innymi niż mężczyźni obawami, co wymaga, by wszelka polityka azylowa i procedury azylowe, w tym rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu, uwzględniały aspekt płci oraz zakładały indywidualne podejście; mając na uwadze, że wnioski o udzielenie azylu związane z przemocą powinny być rozpatrywane w sposób zapewniający kobietom ochronę przed wtórną wiktymizacją w toku procedury azylowej;
- H. mając na uwadze, że proces integracji oraz prawa kobiet i dziewcząt są osłabione, kiedy ich status prawny jest uzależniony od małżonka;
- I. mając na uwadze, że odnośne akty ustanawiające wspólny europejski system azylowy muszą zostać przetransponowane i wdrożone zgodnie z Konwencją genewską dotyczącą statusu uchodźców i innymi właściwymi instrumentami;
- J. mając na uwadze, że traktowanie kobiet i dziewcząt ubiegających się o azyl ogromnie różni się w poszczególnych państwach członkowskich i że nadal występują bardzo poważne braki;
- K. mając na uwadze, że uchodźczynie i kobiety ubiegające się o azyl są często obiektem dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie i są bardziej narażone na przemoc seksualną i uwarunkowaną płcią w krajach pochodzenia, w krajach tranzytu i w krajach docelowych; mając na uwadze, że szczególnie narażone są kobiety i dziewczęta pozbawione opieki, kobiety będące głowami rodzin, kobiety ciężarne, osoby niepełnosprawne i osoby w podeszłym wieku;
- L. mając na uwadze, że uchodźczynie muszą nie tylko walczyć z zagrożeniami dla ich bezpieczeństwa osobistego (długa i niebezpieczna wędrówka na uchodźstwo, nękanie, obojętność ze strony urzędów, częste nadużycia seksualne i przemoc, nawet po osiągnięciu pozornie bezpiecznego miejsca, wraz z wynikającym z tego piętnem społecznym), lecz także zadbać o bezpieczeństwo fizyczne oraz dobrobyt i przetrwanie własnych rodzin;
- M. mając na uwadze, że wielu uchodźców przybyłych do Europy żyje w prowizorycznych warunkach w obozach bądź na ulicach, a kobiety i dziewczęta stanowią grupę wymagającą szczególnej troski;
- N. mając na uwadze, że sieci kryminalne wykorzystują brak bezpiecznej drogi do UE dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców, niestabilność regionalną i konflikty regionalne oraz trudną sytuację kobiet i dziewcząt próbujących ucieczki, aby wyzyskiwać je poprzez handel ludźmi i eksploatację seksualną;
- O. mając na uwadze, że kobiety będące ofiarami przemocy i handlu ludźmi są bardziej narażone na choroby przenoszone drogą płciową;
- P. mając na uwadze, że Biuro UNHCR poinformowało o przypadkach przemocy i nadużyć, w tym przemocy seksualnej, wobec kobiet i dzieci na uchodźstwie podczas podróży, a także w przeludnionych ośrodkach recepcyjnych w UE;
- Q. mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta ubiegające się o status uchodźcy w UE często uciekają przed reżimami dopuszczającymi się ucisku wobec kobiet, nieuznającymi równości kobiet i mężczyzn, tolerującymi przemoc wobec kobiet, nadużycia oraz małżeństwa zawierane okresie małoletniości, małżeństwa przedwcześnie i małżeństwa wymuszone;
- R. mając na uwadze, że bardzo często ośrodki recepcyjne nie dysponują odpowiednimi pomieszczeniami, w których matki mogłyby zajmować się i opiekować swoimi dziećmi; mając ponadto na uwadze, że struktury pomocy prawnej nie zapewniają odpowiedniej pomocy w pozyskiwaniu informacji i poszukiwaniu członków rodzin;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

- S. mając na uwadze, że w ośrodkach recepcyjnych i ośrodkach tranzytowych na obszarze Unii Europejskiej nie zapewnia się najbardziej podstawowych warunków sprzyjających zapobieganiu przemocy uwarunkowanej płcią, takich jak osobne łazienki, prysznice czy pomieszczenia sypialne dla kobiet;
- T. mając na uwadze, że dziewczęta uciekające przed konfliktami i prześladowaniem w większym stopniu zagrożone są zawarciem przedwczesnego, wymuszonego małżeństwa w okresie małoletniości, a także narażone są na gwałt, nadużycia seksualne i fizyczne oraz prostytutkę;
- U. mając na uwadze, że odseparowanie od rodzin, w tym na skutek umieszczenia w ośrodku detencyjnym, naraża kobiety i dzieci na zwiększone ryzyko;
- V. mając na uwadze, że choć prawo do łączenia rodzin stanowi podstawowe prawo człowieka, to możliwość skorzystania z niego jest systematycznie opóźniana, a nawet naruszana oraz że kobiety i dzieci są pierwszymi ofiarami odmowy lub opóźniania skorzystania z tego prawa;
- W. mając na uwadze, że kobiety są często zmuszone akceptować pracę nierejestrowaną i w poniżających warunkach, aby móc pozostać w państwie, do którego przybyły;
- X. mając na uwadze, że w pekińskiej platformie działania zwrócono uwagę na potrzebę zwiększenia udziału kobiet w rozwiązywaniu konfliktów na szczeblach decyzyjnych, a także na potrzebę właściwego włączenia uchodźczyń, kobiet przesiedlonych i migrantek w podejmowanie decyzji ich dotyczących;
- Y. mając na uwadze, że jednym z celów zrównoważonego rozwoju (cel numer 5) jest osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt do roku 2030;
1. uważa, że aby poprawić bezpieczeństwo i ochronę kobiet i dziewcząt na uchodźstwie, należy udostępnić osobom uciekającym przed konfliktami i prześladowaniem bezpieczne i legalne drogi do UE oraz że należy brać pod uwagę aspekt płci; w szczególności podkreśla, że w unijnych programach przesiedleń powinno uczestniczyć więcej państw członkowskich; uważa, że prawodawstwo i polityka dotyczące nieuregulowanej migracji nie powinny uniemożliwiać dostępu do procedur azylowych w UE; podkreśla, że prawo do azylu jest zapisane w art. 18 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;
 2. podkreśla pilną potrzebę natychmiastowego stworzenia bezpiecznych i legalnych dróg uzyskiwania azylu, aby przeciwdziałać sieciom przemytniczym oraz umożliwić w większym stopniu kobietom, dzieciom, osobom starszym i osobom niepełnosprawnym poszukiwanie schronienia bez narażania życia; wyraża głębokie zaniepokojenie przypadkami śmierci, zawróceń i rażących naruszeń praw człowieka na zewnętrznych granicach UE; uważa, że odpowiedzialność oraz koszty i korzyści powinny być dzielone pomiędzy wszystkie 28 państw członkowskich, a nie tylko pomiędzy państwa pierwszego wjazdu na terytorium UE; ubolewa z powodu braku solidarności między państwami członkowskimi;
 3. podkreśla znaczenie indywidualnej rejestracji uchodźczyń i otrzymywania przez nie odpowiednich dokumentów zapewniających im bezpieczeństwo osobiste, swobodę przemieszczania się i dostęp do usług pierwszej potrzeby zgodnie z wymaganiami UNHCR;
 4. podkreśla, że komitety koordynacyjne i wszelkie inne formy reprezentacji uchodźców, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich oraz w obozach, a nawet na obszarach powrotu, powinny spełniać wymogi parytetu płci, aby zapewnić poszanowanie praw i potrzeb uchodźczyń i kobiet ubiegających się o azyl;
 5. ponawia apel do Unii Europejskiej i jej państw członkowskich o podpisanie i ratyfikowanie Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet (konwencji stambulskiej);
 6. wzywa wszystkie państwa członkowskie do zagwarantowania – we współpracy z UE – specjalistycznego, dostępnego na każdym etapie procedury azylowej doradztwa oraz opieki psychologicznej i socjalnej dla kobiet, które doznały przemocy uwarunkowanej płcią, przy czym w działanie to bezpośrednio zaangażowane powinny być wykwalifikowane kobiety będące specjalistkami w tej dziedzinie;
 7. wyraża głębokie zaniepokojenie doniesieniami o tym, że kobiety i dzieci podejmują stosunki seksualne, aby przeżyć, płacąc w ten sposób przemytnikom za umożliwienie kontynuacji podróży do UE w celu złożenia wniosku o azyl; ponownie podkreśla, że bezpieczne i legalne drogi do Europy stanowią klucz do skutecznego zapobiegania takim sytuacjom;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

8. apeluje do UE o uwzględnienie aspektu płci podczas tworzenia mechanizmu składania skarg w ramach urzędu Fronteksu ds. praw podstawowych, w celu zajęcia się naruszeniami praw człowieka popełnianymi przez Frontex, państwa członkowskie i urzędników państw trzecich w toku współpracy z Fronteksem, zgodnie z apelem zawartym w rezolucji Parlamentu z dnia 2 grudnia 2015 r. dotyczącej sprawozdania specjalnego Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie dochodzenia z własnej inicjatywy OI/5/2012/BEH-MHZ dotyczącego Fronteksu;

9. wzywa do podjęcia środków mających na celu zapewnienie pełnej integracji uchodźczyń i kobiet ubiegających się o azyl poprzez ich ochronę przed jakąkolwiek formą wyzysku, nadużyć, przemocy i handlu ludźmi;

10. podkreśla, że na etapie opracowywania, wdrażania i oceny wszelkich unijnych strategii politycznych i środków w zakresie migracji i azylu należy uwzględnić kwestie związane z płcią;

Związane z płcią aspekty nadawania statusu uchodźcy

11. wzywa do przyjęcia nowego, kompleksowego zbioru ogólnounijnych wytycznych dotyczących płci w ramach szerszych reform polityki migracyjnej i azylowej, który będzie w pełni uwzględniał aspekt społeczny, kulturowy i polityczny prześladowań oraz obejmował środki dotyczące przyjmowania i integracji;

12. podkreśla, że nawet w krajach uważanych za bezpieczne kobiety mogą doświadczać prześladowań uwarunkowanych płcią, a osoby LGBTI mogą być narażone na nadużycia, co uzasadniałoby wniosek o udzielenie ochrony; wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby przyjęły procedury azylowe oraz postarały się opracować programy szkoleń uwzględniające potrzeby kobiet o wieloaspektowo marginalizowanej tożsamości, w tym kobiet LGBTI; wzywa wszystkie państwa członkowskie do zwalczania szkodliwych stereotypów dotyczących zachowania i cech kobiet LGBTI oraz do pełnego stosowania Karty praw podstawowych UE w odniesieniu do składanych przez nie wniosków o azyl; podkreśla potrzebę utworzenia ośrodków recepcyjnych uwzględniających potrzeby osób LGBTI we wszystkich państwach członkowskich; podkreśla, że przemoc wobec osób LGBTI jest zjawiskiem powszechnym w ośrodkach recepcyjnych;

13. podkreśla, że formy przemocy i dyskryminacji na tle płci, w tym – lecz nie tylko – gwałt i przemoc seksualna, okaleczanie żeńskich narządów płciowych, wymuszone małżeństwa, przemoc domowa, tzw. zbrodnie honorowe oraz dyskryminacja ze względu na płeć sankcjonowana przez państwo stanowią przejawy prześladowania i że powinno to zostać ujęte w nowych wytycznych dotyczących aspektu płci;

14. wzywa Komisję do zebrania dokładnych statystyk z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej z myślą o dodaniu większej liczby kategorii danych prezentowanych w rozbiciu na płeć, szczególnie w odniesieniu do etapów procedury azylowej po podjęciu decyzji wstępnej;

15. apeluje do Komisji, aby opracowała wskazówki interpretacyjne w sprawie okaleczania żeńskich narządów płciowych, w pełni uwzględniające wytyczne UNHCR w sprawie prześladowania uwarunkowanego płcią oraz notę UNHCR zawierającą wytyczne w sprawie okaleczania żeńskich narządów płciowych, w których to dokumentach jasno przedstawiono obowiązki państw członkowskich, kładąc szczególny nacisk na identyfikację osób ubiegających się o azyl wymagających szczególnej troski oraz komunikację z nimi; podkreśla, że osoby, które doznały okaleczenia żeńskich narządów płciowych, mogą mieć trudności w wyrażeniu swojej traumy z tym związanej; wzywa państwa członkowskie, aby przyjęły środki mające na celu zagwarantowanie, że wszelkie formy przemocy wobec kobiet, w tym okaleczanie żeńskich narządów płciowych, mogą zostać uznane za formę prześladowań, a zatem ich ofiary mogą korzystać z ochrony oferowanej przez Konwencję dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r., zgodnie z art. 60 konwencji stambulskiej;

16. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia zgodności procedur azylowych na granicach z wytycznymi UNHCR w zakresie ochrony międzynarodowej, w szczególności w odniesieniu do prześladowań uwarunkowanych płcią, a także z wytycznymi UNHCR dotyczącymi wniosków o status uchodźcy na podstawie orientacji seksualnej lub tożsamości płciowej, w których to wytycznych jasno przedstawiono obowiązki państw członkowskich;

17. zwraca się do Komisji, w związku z przedstawioną sytuacją, o dokonanie przeglądu pod kątem zwiększenia finansowania i zasięgu programów Dafne i Odyseusz oraz o ocenę możliwości dostosowania tych programów do aktualnej sytuacji w celu ochrony uchodźczyń;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

18. odnotowuje wniosek Komisji dotyczący ustanowienia wspólnego unijnego wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia; domaga się poczynienia wszelkich niezbędnych kroków w celu dopilnowania, aby podejście to było spójne z zasadą non-refoulement oraz aby prawa kobiet, dzieci i innych grup wymagających szczególnej troski nie były naruszane; wzywa do stosowania zróżnicowania ze względu na płeć; uważa, że jakkolwiek wykaz bezpiecznych krajów pochodzenia nie powinien skutkować mniej przychylnym traktowaniem proceduralnym kobiet, których wnioski o udzielenie azylu uzasadnione są obawami przed przemocą uwarunkowaną płcią bądź doświadczeniem takiej przemocy; podkreśla, że należy unikać pośpiesznych decyzji, nieuwzględniających w wystarczającym stopniu zagrożeń, w tym również zagrożenia śmiercią, na które narażone są kobiety będące ofiarami przemocy uwarunkowanej płcią w przypadku odrzucenia wniosku i przymusowego powrotu do swojego kraju;

19. postuluje, aby przy ocenie wiarygodności we wszystkich państwach członkowskich stosować podejście bardziej obiektywne i wyczułone na kwestie związane z płcią, a także wprowadzić udoskonalone szkolenia dla osób podejmujących decyzje dotyczące oceny wiarygodności, które obejmują aspekt płci; podkreśla, że ocena wiarygodności nigdy nie może być w pełni trafna oraz nie powinna służyć za wyłączną podstawę do odmowy udzielenia azylu; zaleca, by podczas rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu złożonych przez kobiety uwzględniać profile kulturowe, społeczne i psychologiczne, w tym pochodzenie kulturowe, wykształcenie, traumę, obawy, wstyd i/lub nierówności kulturowe między kobietami a mężczyznami;

20. wzywa państwa członkowskie, aby podawały uzasadnienia pozytywnych decyzji w sprawie azylu w celu udostępnienia przydatnych danych dotyczących uwzględniania przemocy uwarunkowanej płcią, a także w celu zapewnienia przejrzystości co do tego, na jakiej podstawie określonej w konwencji udzielono azylu;

21. wzywa państwa członkowskie do przekazywania kobietom informacji dotyczących procedury azylowej, uprawnień i szczególnych świadczeń przysługujących kobietom starającym się o azyl; podkreśla, że prawo kobiet do złożenia wniosku o udzielenie azylu niezależnie od małżonka jest kluczowe dla wzmocnienia pozycji kobiet oraz dla poszanowania zasady non-refoulement; wzywa państwa członkowskie, aby informowały wszystkie kobiety o przysługującym im prawie do złożenia niezależnego wniosku o azyl, umożliwiając im w ten sposób ubieganie się o status uchodźcy lub osoby ubiegającej się o azyl i zachowanie tego statusu niezależnie od sytuacji innych członków ich rodzin;

22. wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, a także dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw;

23. uważa, że należy podejmować niezwłoczne działania w zakresie pomocy humanitarnej za każdym razem, kiedy zachodzi podejrzenie wystąpienia przemocy uwarunkowanej płcią, zważywszy, że grupy wymagające szczególnej troski, takie jak kobiety i dzieci, są w znacznym stopniu narażone na formy przemocy fizycznej i psychicznej na szlakach nielegalnej migracji, gdzie łamane są wszelkiego rodzaju prawa;

24. podkreśla, że kobiety i dziewczęta są szczególnie narażone na wykorzystywanie przez przemytników; dlatego wzywa państwa członkowskie do zwiększenia współpracy policyjnej i sądowej, w tym z Europolem, Fronteksem, Eurojustem i Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), aby skutecznie zwalczać przemyt migrantów i handel ludźmi;

25. podkreśla zasadnicze znaczenie zapewnienia opieki na dziećmi i osobami zależnymi na czas badań i przesłuchań w toku procedury azylowej w celu zagwarantowania równych możliwości złożenia wniosku o udzielenie azylu;

Potrzeby kobiet związane z procedurami azylowymi

26. apeluje do państw członkowskich, aby należycie informowały kobiety ubiegające się o azyl o ich prawach, w szczególności o prawie do zażądania, by przesłuchania prowadziła kobieta i by tłumaczenie było zapewniane również przez kobietę, a także o prawie do indywidualnego przesłuchania bez udziału jakichkolwiek stron trzecich; apeluje do państw członkowskich, aby zapewniły kompleksowe i obowiązkowe szkolenia dla osób prowadzących przesłuchania i dla tłumaczy dotyczące przemocy seksualnej, traumy i pamięci; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia poszanowania tych praw; apeluje do państw członkowskich o przestrzeganie art. 15 ust. 3 dyrektywy w sprawie procedur azylowych;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

27. z niepokojem zauważa, że wielu pracowników zajmujących się sprawami azylowymi w UE nie zna problemu okaleczania żeńskich narządów płciowych; wzywa państwa członkowskie do działań na szczeblu krajowym z udziałem organów azylowych w celu ustanowienia lepszych procedur zapewniających pomoc i wsparcie dla kobiet i dziewcząt, które doznały okaleczenia żeńskich narządów płciowych bądź są nim zagrożone;
28. wzywa wszystkie państwa członkowskie do zapewnienia aktualnych i dostępnych informacji o procedurze azylowej oraz o prawach i uprawnieniach przysługujących kobietom ubiegającym się o azyl;
29. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zagwarantowały pełny dostęp do opieki w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz do praw seksualnych i reprodukcyjnych, w tym dostęp do bezpiecznej aborcji, oraz pilnie przeznaczyły dodatkowe środki na świadczenie opieki zdrowotnej;
30. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zagwarantowanie kobietom ochrony i wsparcia podczas pobytu w obozach dla uchodźców, podczas kontroli granicznych oraz oczywiście po przybyciu na terytorium UE;
31. wzywa wszystkie państwa członkowskie do ratyfikacji Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska) oraz do stosowania jej art. 59, wyraźnie stanowiącego, że strony podejmują konieczne środki mające na celu zawieszenie biegu postępowania w sprawie wydalenia lub przyznanie niezależnego zezwolenia na pobyt w przypadku ustania małżeństwa tym migrantkom, których miejsce pobytu jest zależne od miejsca pobytu małżonka;
32. wzywa do udzielania kobietom ubiegającym się o azyl i migrantkom niezależnego od ich małżonków statusu prawnego, aby zapobiegać wykorzystywaniu, ograniczać trudną sytuację i osiągnąć większą równość;
33. podkreśla, że migrujące kobiety i dziewczęta nieposiadające dokumentów powinny mieć zagwarantowany pełny dostęp do przysługujących im praw podstawowych oraz że należy tworzyć drogi legalnej migracji;
34. podkreśla, że procedury łączenia rodzin powinny przewidywać indywidualne prawa dla kobiet i dziewcząt dołączających do swoich rodzin w UE, w celu niezależnienia ich dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji czy pracy od potencjalnie nacechowanego nadużyciami związku z męskim członkiem rodziny;
35. stanowczo potępia stosowanie przemocy seksualnej wobec kobiet jako narzędzia wojny; jest zdania, że szczególną uwagę należy zwrócić na migrujące kobiety i dziewczęta, które doświadczyły nadużyć w czasie konfliktów, poprzez zapewnienie dostępu do pomocy medycznej i psychologicznej;
36. z zadowoleniem przyjmuje opracowanie przez EASO nowego modułu szkoleniowego poświęconego tematyce płci, tożsamości płciowej i orientacji seksualnej; wzywa do pełnego uwzględnienia aspektu płci w działalności EASO oraz do sporządzania budżetu EASO z uwzględnieniem aspektu płci, za pośrednictwem punktów koordynacji i poprzez formalną łączność z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn; apeluje o informacje o krajach pochodzenia, obejmujące informacje o sytuacji prawnej i faktycznej kobiet, w tym informacje o prześladowaniach bądź zagrożeniu prześladowaniami ze strony podmiotów niepaństwowych;
37. zachęca wszystkie państwa członkowskie do pełnego stosowania rozporządzenia dublińskiego w celu zapewnienia rodzinom możliwości bycia razem oraz rozpatrywania ich wniosków azylowych przez te same organy;

Przyjmowanie i umieszczanie w ośrodkach detencyjnych

38. wzywa do całkowitego zaprzestania umieszczania dzieci w ośrodkach detencyjnych na terenie UE oraz do umożliwienia rodzicom przebywania wraz z dziećmi w odpowiednich, dostosowanych do ich potrzeb placówkach w oczekiwaniu na decyzję w sprawie udzielenia azylu;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

39. podkreśla, że należy unikać umieszczania w ośrodkach detencyjnych osób ubiegających się o azyl, że należy stosować środek wyłącznie wówczas, gdy istnieje ku temu uzasadniona przyczyna i gdy ustalono, iż jest to konieczne i proporcjonalne w każdym indywidualnym przypadku, oraz że stosowanie tego środka wobec osób poniżej 18. roku życia w żadnym wypadku nie jest uzasadnione; uważa, że poszanowanie prawa do ubiegania się o azyl wiąże się ze stworzeniem otwartych i humanitarnych warunków przyjmowania dla ubiegających się o azyl, w tym z bezpiecznym i godnym traktowaniem z poszanowaniem praw człowieka; podkreśla potrzebę opracowania rozwiązań stanowiących alternatywę wobec umieszczania w ośrodkach detencyjnych, w tym podejść opartych na zaangażowaniu, spełniających potrzeby grup wymagających szczególnej troski;

40. podkreśla, że wiele kobiet ubiegających się o azyl i uchodźczyń doświadczyło ekstremalnej przemocy i że pobyt w ośrodku detencyjnym może nasilić ich traumę; podkreśla, że umieszczanie osób ubiegających się o azyl w ośrodkach detencyjnych ze względów czysto administracyjnych stanowi naruszenie prawa do wolności zapisanego w art. 6 Karty praw podstawowych UE; wzywa, aby we wszystkich państwach członkowskich natychmiast zaprzestano umieszczania w ośrodkach detencyjnych dzieci, kobiet ciężarnych i karmiących piersią oraz osób będących ofiarami gwałtu, przemocy seksualnej i handlu ludźmi, a także wzywa do zapewnienia odpowiedniej pomocy psychologicznej;

41. apeluje do wszystkich państw członkowskich o ograniczenie limitów czasu pobytu w ośrodku detencyjnym przed wydaleniem, tak by nie przekraczał on limitu określonego w dyrektywie w sprawie powrotów; uważa, że przedłużający się pobyt w ośrodku detencyjnym w nieproporcjonalnym stopniu szkodliwie wpływa na grupy wymagające szczególnej troski;

42. apeluje o to, by przebywające w ośrodkach detencyjnych kobiety ubiegające się o azyl, które doznały nadużyć seksualnych, uzyskiwały odpowiednie porady i zalecenia medyczne, również w przypadkach, gdy następstwem jest ciąża, a także otrzymywały niezbędną opiekę w zakresie zdrowia fizycznego i psychicznego, wsparcie i pomoc prawną; żąda przyjęcia przez Komisję i państwa członkowskie natychmiastowych środków mających na celu zapewnienie bezpiecznych, humanitarnych i odpowiednich warunków przyjmowania, tranzytu i pobytu w ośrodkach detencyjnych, z oddzielnym zakwaterowaniem i pomieszczeniami sanitarnymi dla kobiet i rodzin; zauważa, że zapewnienie wszystkim kobietom i dziewczętom odpowiednich podstawowych artykułów higienicznych powinno być standardową praktyką w programach pomocowych;

43. podkreśla, że bezpośredni i pośredni udział uchodźczyń w zarządzaniu procesami dystrybucji produktów żywnościowych i nieżywnościowych zapewni rozprawdanie i kontrolowanie tych produktów bezpośrednio przez dorosłe kobiety będące członkiniami gospodarstw domowych, co zagwarantuje równomierną dystrybucję tych produktów;

44. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wyposażenia ośrodków recepcyjnych dla uchodźców i osób ubiegających się o azyl w pomieszczenia umożliwiające im zajmowanie się dziećmi i sprawowanie opieki nad nimi;

45. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia lub wzmocnienia mechanizmów kontroli przeludnionych ośrodków recepcyjnych w UE, w których niekoniecznie obowiązują minimalne standardy mające na celu ograniczanie przemocy uwarunkowanej płcią, aby nie dopuścić do tego, by prześladowania kobiet i dzieci były kontynuowane również w kraju, do którego przybyły;

46. podkreśla, że w procedurach przyjmowania należy priorytetowo traktować potrzeby osób wymagających szczególnej troski, m.in. kobiet będących ofiarami przemocy i dziewcząt, a zwłaszcza dziewcząt bez opieki;

47. zwraca uwagę na znaczenie zapewnienia w ośrodkach recepcyjnych odpowiedniej pomocy prawnej dla kobiet, aby udzielić im skutecznego wsparcia w zakresie pozyskiwania informacji i w zakresie poszukiwania członków rodzin;

48. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia środków mających na celu zapobieganie przymusowym małżeństwom, narzucanym kobietom i dziewczętom, które uzyskały status uchodźcy, przez mężczyzn mających nadzieję na zapewnienie sobie bezpiecznego sposobu migracji, którzy w innym wypadku nie mieliby do tego prawa;

49. podkreśla, że pilnie potrzebne są niezależne dochodzenia w sprawie wszelkich domniemyanych przypadków nadużyć – w tym nadużyć seksualnych i przemocy uwarunkowanej płcią – w miejscach, w których przetrzymywani są imigranci, lub na granicach, a także umożliwienie wstępu dziennikarzom i właściwym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego;

50. uważa, że w przypadkach umieszczania kobiet ubiegających się o azyl w ośrodkach detencyjnych nieodzowne są udogodnienia i środki umożliwiające zaspokojenie szczególnych potrzeb higienicznych kobiet, że należy dążyć do tego, by funkcje strażników i ochroniarzy pełniły kobiety oraz że należy zadbać o odpowiednie przeszkolenie całego personelu w zakresie potrzeb uwarunkowanych płcią oraz praw człowieka przysługujących kobietom;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

51. jest zdania, że przebywającym w ośrodkach detencyjnych kobietom ubiegającym się o azyl, które zgłaszają nadużycia, należy zapewnić natychmiastową ochronę, wsparcie i doradztwo, a ich skargi winny zostać rozpatrzone przez właściwe i niezależne organy, z pełnym poszanowaniem zasady poufności, również wówczas, gdy kobiety przebywają wraz z mężami/partnerami/innymi krewnymi; uważa, że środki ochrony powinny uwzględniać w szczególności ryzyko odwetu;

52. wzywa Komisję, państwa członkowskie oraz władze lokalne do współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i praw człowieka w celu poprawy trudnego położenia uchodźców żyjących w prowizorycznych warunkach, zwłaszcza kobiet i dziewcząt wymagających szczególnej troski;

Włączenie społeczne i integracja społeczna

53. wzywa państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia specjalnych środków ułatwiających uczestnictwo w rynku pracy uchodźczyniom i kobietom ubiegającym się o azyl, takich jak kursy językowe, programy alfabetyzacji, programy kształcenia przez całe życie oraz szkolenia; wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze lokalne do zagwarantowania dziewczętom na uchodźstwie dostępu do przewidzianej prawem edukacji szkolnej; podkreśla znaczenie edukacji nieformalnej i pozaformalnej oraz wymiany kulturalnej dla integracji oraz wzmacniania pozycji kobiet i dziewcząt; podkreśla znaczenie poszerzenia dostępu uchodźczyń do szkolnictwa wyższego; apeluje o solidne i przejrzyste procedury uznawania kwalifikacji uzyskanych za granicą;

54. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia dostępu do środków finansowych oraz innych zasobów organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i organizacjom praw człowieka świadczącym pomoc, promującym włączenie społeczne i monitorującym sytuację uchodźców oraz osób ubiegających się o azyl w UE, w szczególności w zakresie usuwania barier i podatności na zagrożenia, które dotyczą kobiet i dziewcząt;

55. zwraca się do państw członkowskich i Komisji o zagwarantowanie przywódczyniom, które padły ofiarą prześladowań w swoich krajach i są obecnie uchodźczyniami, możliwości bezpiecznego realizowania działań politycznych i społecznych na rzecz praw kobiet i równości płci na obszarze UE;

56. podkreśla, że dostępność i wysoka jakość opieki nad dziećmi i innymi osobami zależnymi ma kluczowe znaczenie dla wzmocnienia gospodarczej i społecznej pozycji uchodźczyń;

57. zachęca państwa członkowskie, aby oprócz Funduszu Azylu, Migracji i Integracji wykorzystywały fundusze strukturalne i inwestycyjne do wspierania integracji uchodźców na rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad dziećmi;

58. apeluje o szybsze i skuteczniejsze procedury łączenia rodzin oraz gromadzenie segregowanych według kryterium płci danych dotyczących decyzji w sprawie łączenia rodzin; podkreśla znaczenie dostępu do pomocy prawnej w sprawach związanych z łączeniem rodzin;

59. uważa, że wzajemne uznawanie pozytywnych decyzji azylowych stwarzałoby większe możliwości pod względem zatrudnienia, integracji i łączenia rodzin;

60. podkreśla, że państwa przyjmujące powinny zagwarantować pełny dostęp do prawa do bezpłatnej edukacji publicznej wysokiej jakości, opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz związanych z nim praw, zatrudnienia odpowiadającego potrzebom i umiejętnościom uchodźczyń oraz mieszkań odpowiadających potrzebom kobiet i dziewcząt na uchodźstwie; podkreśla, że polityka socjalna stanowi klucz do integracji;

61. wzywa do tworzenia kompleksowych i wyposażonych w odpowiednie zasoby programów ukierunkowanych na zaspokajanie krótko- i długoterminowych potrzeb zdrowotnych uchodźczyń, w tym doradztwa psychologiczno-społecznego oraz doradztwa dla osób, które przeżyły traumę;

62. podkreśla ważną pozytywną rolę, którą mogą odegrać przedsiębiorstwa społeczne i alternatywne modele biznesowe, takie jak towarzystwa wzajemnej pomocy i spółdzielnie, we wzmacnianiu pozycji ekonomicznej uchodźczyń i ich integracji na rynku pracy, a także w sferze społecznej i kulturalnej;

Wtorek, 8 marca 2016 r.

63. zachęca do wymiany między państwami członkowskimi najlepszych praktyk związanych z angażowaniem oddolnych organizacji wywodzących się ze społeczności lokalnych oraz z bezpośrednim udziałem samych uchodźców w przedstawianiu decydom politycznym punktu widzenia uchodźczyń i kobiet ubiegających się o azyl;

64. uważa, że władze regionalne i lokalne odgrywają kluczową rolę w integracji uchodźczyń i kobiet ubiegających się o azyl, w szczególności w zakresie ich wprowadzania na rynek pracy; ponadto zachęca te władze do wspierania dialogu i dyskusji między uchodźczyniami a miejscowymi kobietami;

o

o o

65. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i UNHCR.
